

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/60/2014
Identifikačné číslo spisu:	8011200405
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8011200405.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ P. Z. Q., trvale bytom XX. H. XX, K., 2/ M. K., trvale bytom H., 3/ N.P., trvale bytom Z., 4/ M. P., trvale bytom Z., právne zastúpených JUDr. Michalom Kačurom, advokátom so sídlom v Prešove, Jarková 73, za účasti: Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor, Keratínske nám. 1, Prešov proti žalovanému: Okresný úrad v Prešove, so sídlom Námestie mieru č. 3, Prešov (právny nástupca po Krajskom pozemkovom úrade v Prešove), o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. j. 2010/00182-DM zo dňa 23.03.2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/8/2011-35 zo dňa 16.11.2012 v spojení s opravným uznesením č. k. 2S/8/2011-53 zo dňa 27.03.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/8/2011-35 zo dňa 16.11.2012 v spojení s opravným uznesením č. k. 2S/8/2011-53 zo dňa 27.03.2014 p o t v r d z u j e .

Žalobcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Prešove vyššie označeným rozsudkom v spojení s opravným uznesením zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa č.j. 2010/00182-DM zo dňa 23.03.2011 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Prešov zo dňa č. 2010/01943-14/JV zo dňa 22.11.2011 podľa § 250j ods. 2 písm. a), c) a e) O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Označeným rozhodnutím žalovaný na odvolanie žalobcov potvrdil prvostupňové rozhodnutie o zamietnutí návrhu užívateľov pozemkov - členov Slovenského zväzu záhradkárov v Sabinove - na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade Slovenského zväzu záhradkárov Medzi vodami v k. ú. K. na začatie konania podľa § 7 ods. 1 zákona č 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim (ďalej len „zákon č. 64/1997 Z. z.“).

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že uložil žalovanému nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 770,45 Eur a trovy konania vo výške 66,- Eur za zaplatený súdny poplatok.

Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že zmluva o dočasnom užívaní pozemkov zo dňa 03.12.1984 bola schválená rozhodnutím Okresného národného výboru v Prešove, Odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. Pôd. 6941-2/1984 zo dňa 19.12.1984 s tým, že ONV po preskúmaní dohody uzatvorenej medzi MNV v Sabinove a Základnou organizáciou SZZ v Sabinove v zmysle § 9 ods. 1 a 3 zákona č. 124/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku (pozn. odvolacieho súdu - správne č. 123/1975 Zb.) a pokynov MTVŽ SSR z 10.05.1979 súhlasil s prenechaním pôdy do dočasného užívania na poľnohospodárske účely v k. ú. K., parc. č. 1403/61 o výmere 4,2 ha za podmienok uvedených v dohode z 03.12.1984 na dobu 10 rokov.

Krajský súd uviedol, že z ustanovenia § 14 zákona č. 109/1964 Zb. (Hospodárskeho zákonníka) vyplynulo, že socialistickými organizáciami sú štátne, družstevné a spoločenské organizácie, ako aj iné organizácie, činnosť ktorých prispieva k rozvoju socialistických vzťahov.

Súd prvého stupňa tiež konštatoval, že správny orgán nevyplýva z príslušných zákonných ustanovení právo posudzovať, či zmluva o dočasnom užívaní pozemkov bola uzavretá v súlade so zákonom, resp. nie. Takisto mu neprislúcha právo rozhodnúť o tom, či mestský národný výbor bol alebo nebol organizáciou, ktorá mohla alebo nemohla zmluvu uzatvoriť. Správny orgán nemal právo rozhodnúť ani o návrhu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona tak, ako rozhodol.

K posúdeniu podaného návrhu v čase jeho podania správny orgán podľa názoru krajského súdu mohol prerušiť správne konanie za účelom vyriešenia predbežnej otázky, či zmluva o dočasnom užívaní bola platne uzatvorená a či žalobcovia ako žiadatelia o vyporiadanie vlastníctva podľa zákona č. 64/1994 Zb. sú oprávnení v zmysle tejto zmluvy podať takýto návrh. Avšak táto otázka nemohla byť riešená správnym orgánom, pretože je v kompetencii všeobecného súdu, aby rozhodol, či zmluva o dočasnom užívaní bola uzatvorená platne, resp. podľa zákonov vtedy platných a či zmluvné strany uzatvorili túto zmluvu o dočasnom užívaní ako orgány, ktoré mali na to oprávnenie. Posúdenie zmluvy bolo preto v celom rozsahu na posúdení a rozhodnutí všeobecného súdu, ktorý sa mal touto otázkou zaoberať a za tým účelom bolo zo strany správneho orgánu potrebné konanie o vyporiadaní záhradkovej osady podľa ustanovení zákona č. 64/1997 Zb. prerušiť.

Z uvedeného dôvodu preto súd prvého stupňa konštatoval, že skutkový stav vo veci nebol správnym orgánom dostatočne zistený, právny názor správneho orgánu nebol v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, podľa ktorých obvodný pozemkový úrad postupoval a následne tieto skutočnosti spôsobili v konaní existenciu vady, ktorá spôsobila nezákonnosť napadnutých rozhodnutí.

Žalovaný sa pritom ako odvolací orgán v žiadnom prípade nevyporiadal s týmito námietkami žalobcov uvádzanými v odvolaní a tak vydal rozhodnutie na základe nesprávneho právneho názoru prvostupňového správneho orgánu, aj napriek tomu, že v rozhodnutí existovala vada, ktorá spôsobila nezákonnosť vydaného rozhodnutia.

Podľa záveru krajského súdu nebol dostatočne zistený skutkový stav a na základe toho došlo k týmto pochybeniam správnych orgánov. Žalovaný ako mal v odvolacom konaní odstrániť tieto pochybenia a predmetné rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušiť, resp. vrátiť mu za účelom potreby prerušenia konania a vyporiadania sa s predbežnou otázkou, či zmluva o dočasnom užívaní bola uzatvorená zákonne, resp. nie.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalovaného

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný dôvodiť tým, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu ako aj rozhodnutie žalovaného, keďže v nich nebola zmienka o tom, či zmluva o dočasnom užívaní bola uzatvorená platne, resp. podľa

zákonov vtedy platných a či zmluvné strany uzatvorili túto zmluvu o dočasnom užívaní ako orgány, ktoré mali na to oprávnenie.

Prvostupňový správny orgán len konštatoval, že „...nakoľko Mestský národný výbor Sabinov, ktorý uzavrel zmluvu o dočasnom užívaní pozemku - parcela 1403/61 k. ú. K. so ZO SZZ v Sabinove dňa 3.12.1984 (ďalej len „zmluva“) nebol v čase uzavretia zmluvy organizáciou, správny orgán dospel k záveru, že vyporiadanie uvedenej záhradkovej osady nespadá pod režim zákona č. 64/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov...“. V závere odôvodnenia po zhodnotení právnej úpravy socialistických organizácií podľa zákona č. 109/1967 Zb. Hospodársky zákonník, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zákona č. 123/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku na zabezpečenie výroby v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy a hodnotenia právnej úpravy národných výborov - zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, skonštatoval, že mestský národný výbor bol orgánom štátnej moci a správy a nebol organizáciou, preto vyporiadanie záhradkovej osady SZZ nespádalo pod režim zákona č. 64/1997 Z. z.

Žalovaný zdôraznil, že OPÚ vyslovil vo výroku rozhodnutia iba to, že návrh zamietla, pričom v odôvodnení rozhodnutia poukázal na právnu úpravu účinnú v čase uzatvárania zmluvy a za účelom vysvetlenia svojich právnych úvah citoval znenia jednotlivých ustanovení zákonov. Zároveň skonštatoval to, čo jednotlivé ustanovenia zákonov v rozhodnom období obsahovali.

Žalovaný sa s názorom správneho orgánu prvého stupňa stotožnil a svoje úvahy v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol a poukázal aj na Ústavný zákon č. 100/1960 Zb., účinný od 11.07.1960 (ďalej len Ústava), a to na čl. 2 Ústavy, v zmysle ktorého: Všetka moc v Československej socialistickej republike patrí pracujúcemu ľudu. Štátnu moc vykonáva pracujúci ľud zastupiteľskými sbormi, ktoré volí, kontroluje a ktoré sú mu zodpovedné. Zastupiteľské sbory pracujúceho ľudu v Československej socialistickej republike sú: Národné zhromaždenie, Slovenská národná rada a národné výbory. Od nich je odvodená právomoc ostatných orgánov štátu.

Žalovaný trval na tom, že správne orgány v oboch stupňoch rozhodovali o zamietnutí návrhu v presvedčení, že národné výbory nie sú organizáciami definovanými v § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z., pretože podľa v minulosti platných a účinných zákonov boli zastupiteľskými zbormi, pričom v odôvodnení rozhodnutí uviedli nepochybné skutkové okolnosti vyplývajúce zo zákonných ustanovení platných a účinných v rozhodnom období, poukázali na ich právny význam a subsumovali zistený právny stav pod príslušné ustanovenie hmotnoprávneho predpisu.

Žalovaný ďalej uviedol, že so začatím konania Správny poriadok spája celý rad práv a povinností, kedy správny orgán je povinný skúmať medzi iným aj to, či je vecne a miestne príslušný na prejednanie veci, či má podanie predpísané náležitosti, či ten, kto podal návrh na začatie konania, má postavenie účastníka a pod. Ak mal správny orgán posúdiť, či bol na konanie podľa zákona č. 64/1997 Z. z. vecne príslušný a či tí, ktorí návrh na začatie konania v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. podali, sú účastníkmi konania (§ 6 zákona č. 64/1997 Z. z.) - užívatelia pozemkov (§ 2 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z. z.), musel v prvom rade posúdiť, či sa jednalo o záhradkovú osadu podľa § 2 ods. 1 zákona, t. j. či záhradková osada bola zriadená do 24.07.1991 na pozemkoch, ku ktorým bola uzavretá zmluva o dočasnom užívaní pozemku medzi Slovenským zväzom záhradkárov, Slovenským zväzom chovateľov alebo jeho organizačnou zložkou, alebo jej členom a poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou, ktorá k pozemku mala právo správy (právo hospodárenia) alebo právo družstevného užívania alebo právo náhradného užívania alebo právo užívania na zabezpečenie výroby alebo iné užívacie právo.

Žalovaný zdôraznil, že zákon č. 64/1997 Z. z. za zriadenú záhradkovú osadu nepokladá tú, ktorá mala uzavretú zmluvu o dočasnom užívaní pozemku so zastupiteľským zborom.

Žalovaný nesúhlasil s názorom prezentovaným krajským súdom, že správny orgán mal prerušiť konanie

za účelom posúdenia platného, resp. neplatného uzatvorenia zmluvy. Správny orgán nerozhodoval o tom, či zmluva bola uzatvorená platne, resp., podľa zákonov vtedy platných a či zmluvné strany uzatvorili túto zmluvu o dočasnom užívaní ako orgány, ktoré mali na to oprávnenie. Žalovaný rozhodol o zamietnutí návrhu z dôvodu, že národný výbor bol zastupiteľským zborom, nie organizáciou v zmysle zákona č. 64/1997 Z. z., pričom vychádzal z definície národných výborov uvedenej v právnych normách platných a účinných v rozhodnom období. Dodal, že prerušenie konania za účelom vyriešenia predbežnej otázky je podľa § 29 Správneho poriadku možné, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke. Žalovaný však nemôže docieľiť začatie konania o predbežnej otázke - o tom, či zmluva bola uzatvorená platne, resp. podľa zákonov vtedy platných a či zmluvné strany uzatvorili túto zmluvu o dočasnom užívaní ako orgány, ktoré mali na to oprávnenie, pretože žalovaný nemal na podanie žaloby aktívnu legitimáciu a nebol ani oprávnený účastníkom konania uložiť povinnosť podať žalobu.

Žalovaný nepovažoval za správny ani názor konajúceho súdu, že správny orgán nemal právo rozhodnúť o návrhu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona tak, ako rozhodol. Žalovaný poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 10Sžr/67/2011 zo dňa 15. 02.2012 (a ďalšie), v zmysle ktorého nesplnenie podmienok podľa § 7 ods. 1 je dostatočným dôvodom pre zamietnutie návrhu na začatie správneho konania a tieto nedostatky nemôžu byť v konaní konvalidované.

Podľa žalovaného podmienky na začatie konania neboli splnené. Ak nebola splnená podmienka § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. vo vzťahu k zriadenej záhradkovej organizácii, neboli splnené ani podmienky podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, pretože návrh nepodali užívatelia pozemkov v zriadenej záhradkovej osade. MNV nebol v minulosti poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou v zmysle § 2 ods. 1 zákona, ale bol orgánom štátnej moci a správy v mestách. Preto záhradkovú osadu Medzi vodami v k. ú. K. nebolo možné vyporiadať podľa zákona č. 64/1997 Z. z. To však nevylučuje, aby si užívatelia pozemkov vyporiadali pozemky v ich užívaní iným spôsobom, napr. dohodou s vlastníkom.

Žalovaný súdu prvého stupňa vytýkal, že odôvodnenie jeho rozsudku v časti o trovách bolo nesprávne, neurčité a nezrozumiteľné. Ak sumy 123,50+123,50+127,17 boli uvedené vo výške 50%, tak sčítaním týchto súm vrátane režijných paušálov a súdneho poplatku (123,50+123,50+127,17+66+7,41+7,41+7,63) je výsledný súčet 462,62 € nie 836,45 €. Ak uvedené sumy boli v plnej výške, teda predstavujú 100%, tak sčítaním týchto súm (123,50+123,50+127,17+66+7,41+7,41+7,63) je výsledný súčet 462,62 € (100 %), nie 836,45 € a 50% by v tomto prípade bolo 231,31 €. Okrem toho z výpočtu trov konania nie je zrejmé, ako bola určená základná výška odmeny, z ktorej sa výsledná odmena vypočítala.

Z uvedených dôvodov navrhol žalovaný napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s opravným uznesením zmeniť, žalobu žalobcov zamietnuť a žalobcom nepriznať náhradu trov konania.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia žalobcov

Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Podľa žalobcov správne orgány nesprávne posúdili charakter a postavenie MNV a neprerušili konanie na vyriešenie predbežnej otázky tak, ako to uviedol krajský súd.

Žalobcovia tvrdili, že rozhodnutie správnych orgánov oboch stupňov zasiahlo do ich práv spôsobom odporujúcim nielen základným pravidlám správneho konania uvedených § 3 zákona o správnom konaní, ale aj zákonom a ostatným právnym predpisom.

Poukázali na to, že správnosť rozhodnutia správneho orgánu musí mať jednotu výroku a odôvodnenia podľa § 46 a 47 správneho poriadku. Ak výrok správneho orgánu vo svojom rozhodnutí návrh podaný podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. „zamietá“ s odôvodnením, že národný výbor bol zastupiteľským zborom a nie organizáciou podľa ním citovaných právnych noriem platných a účinných

v rozhodnom období, potom správny orgán postupoval a podľa obsahu odvolania postupuje naďalej nezákonne. Žalovaný správny orgán totiž svojím rozhodnutím v rozpore so zákonom o správnom konaní urobil úsudok o neexistencii MNV v Sabinove ako právnickej osoby a následne výlučne z tohto dôvodu rozhodol o tom, že touto právnickou osobou uzatvorená zmluva o dočasnom užívaní pozemkov bola neplatná.

Podľa žalobcov týmto rozhodnutím žalované správne orgány porušili ustanovenie § 40 ods. 2 Správneho poriadku (ďalej len „SP“) o predbežnej otázke, ktoré výslovne takúto možnosť vlastného úsudku správneho orgánu vylučuje. Preto bolo a v súlade so záväznosťou právneho názoru súdu je povinnosťou správneho orgánu obligatórne prerušiť konanie podľa § 29 ods. 1 SP.

V súvislosti s namietaným výpočtom a výškou trov konania žalobcovia uviedli, tieto boli právnym zástupcom vyčíslené podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. a súdom boli priznané správne.

IV.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250ja ods. 1 O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nebolo dôvodné a preto napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením potvrdil.

V zmysle § 9 ods. 1 v spojení s § 8 písm. c) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou odo dňa 01.10.2013 obvodné úrady zriadené podľa predpisov účinných do 30.09.2013 sú okresné úrady podľa tohto zákona a podľa ods. 3 citovaného ustanovenia pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia, obvodného pozemkového úradu, obvodného lesného úradu, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a správy katastra ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad. Do postavenia Obvodného pozemkového úradu v Prešove ako právneho nástupcu pôvodného Krajského pozemkového úradu v Prešove nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad Prešov. Preto bude s týmto právnym nástupcom Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej konať na strane žalovaného. Pod všeobecným označením „žalovaný“ je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa kontextu rozsudku.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutia a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy na základy žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného o odvolaní žalobcov proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu o zamietnutí návrhu žalobcov na vysporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkárskej osade podanom podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z.

Zákon č. 64/1997 Z. z. podľa § 1 ods. 1 upravuje

- a) užívanie pozemkov v zriadených záhradkových osadách na základe nájomného vzťahu zriadeného týmto zákonom,
- b) postup obvodných pozemkových úradov, vlastníkov pozemkov v zriadených záhradkových osadách

(ďalej len "vlastníci"), nájomcov a užívateľov pozemkov v zriadených záhradkových osadách a Slovenského pozemkového fondu v konaní o pozemkových úpravách podľa osobitného predpisu (ďalej len "konanie") na účely vyporiadania vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. zriadenou záhradkovou osadou sa rozumie záhradková osada zriadená do 24. júna 1991 na pozemkoch, ku ktorým bola uzavretá zmluva o dočasnom užívaní pozemku medzi Slovenským zväzom záhradkárov, Slovenským zväzom chovateľov alebo jeho organizačnou zložkou (ďalej len "záhradkárska organizácia"), alebo jej členom a poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou, ktorá k pozemku mala

- a) právo správy (právo hospodárenia) alebo
- b) právo družstevného užívania, alebo
- c) právo náhradného užívania, alebo
- d) právo užívania na zabezpečenie výroby, alebo
- e) iné užívacie právo.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z. z. nájomcom alebo užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade (ďalej len „užívateľ“) sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy so záhradkárskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou, alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tie pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie, najmä pozemky, na ktorých sú vybudované prístupové cesty, spoločné hygienické, rekreačné a iné prevádzkové zariadenia (ďalej len „spoločný pozemok“).

Účastníkmi konania sú v zmysle § 6 zákona č. 64/1997 Z. z.

- a) užívateľa,
- b) záhradkárska organizácia,
- c) vlastníci,
- d) Slovenský pozemkový fond.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. sa konanie začína na návrh nadpolovičnej väčšiny užívateľov, ktorí užívajú nadpolovičnú výmeru plochy a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov a ktorí preukázali, že vlastníci odmietli k týmto pozemkom uzavrieť kúpnu zmluvu s návrhom ceny najmenej vo výške náhrady uvedenej v § 11 alebo že vlastníci sa k návrhu kúpnej zmluvy nevyjadrili v lehote podľa odseku 2.

V predmetnej veci podali dňa 16.12.2008 žalobcovia na prvostupňovom správnom orgáne návrh na začatie konania podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. Správny orgán ich návrh zamietol z dôvodu, že národný výbor bol zastupiteľským zborom, nie organizáciou v zmysle zákona č. 64/1997 Z. z.

Zákon č. 64/1997 Z. z. v ustanovení § 7 špecifikuje subjekt, ktorý môže podať návrh na začatie konania vo veci pozemkov v zriadenej záhradkovej osade. Týmto subjektom sú užívateľa pozemkov a to nadpolovičná väčšina užívateľov, ktorí užívajú nadpolovičnú výmeru plochy a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov a ktorí preukázali, že vlastníci odmietli k týmto pozemkom uzavrieť kúpnu zmluvu. Pojem „užívateľ“ je definovaný v § 2 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z. z. tak, že užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy (tzv. „malá zmluva“) so záhradkárskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou, alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tie pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie. Zriadenou záhradkovou osadou sa v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. rozumie záhradková osada zriadená do 24.06.1991 na pozemkoch, ku ktorým bola uzavretá zmluva o dočasnom užívaní pozemku (tzv. „veľká zmluva“) medzi záhradkárskou organizáciou, alebo jej členom a poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou, ktorá k pozemku mala niektoré z práv tam

taxatívne vymedzených. Okrem podmienky zriadenia ZO do 24.06.1991 a podmienky existencie veľkej zmluvy treba posudzovať aj to, či ZO bola zriadená, teda či bola zriadená postupom vyplývajúcim z vtedy platných a účinných právnych predpisov. Gramatickým a logickým výkladom ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. nemožno totiž podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k iného záveru ako k tomu, že musí ísť o záhradkovú osadu zriadenú riadne a teda aj legálne.

Žalované správne orgány nepovažovali zmluvu o dočasnom užívaní pozemkov z 03.12.1984, na základe ktorej MNV v Sabinove odovzdal ZO SZZ v Sabinove, ktorej žalobcovia sú členmi, do dočasného užívania parcelu č. 1403/61, k. ú. K. o výmere 4,2 ha, za zmluvu riadne a platne uzavretú s tým, že národný výbor bol zastupiteľským zborom, ale nie organizáciou v zmysle zákona č. 64/1997 Z. z.

Žalovaný vo svojej argumentácii nespochybnil skutočnosť, že užívacie právo k predmetnému pozemku patrilo Československému štátu v zastúpení MNV Sabinov. Konštatoval len, že MNV Sabinov nebol organizáciou spôsobilou na právne úkony a preto táto zmluva nespĺňala podmienky vo vzťahu k „zriadenej záhradkovej osade“ a že rozhodujúca je definícia národných výborov zo zákona o národných výboroch.

Zmluva o dočasnom užívaní pozemku zo dňa 03.12.1984 s MNV Sabinov a ZO SZZ v Sabinove bola uzatvorená podľa § 40 a nasl. zákona č. 122/1975 Zb. (resp. podľa § 9 zákona č. 123/1975 Zb.), teda v nej malo ísť o pôdu v štátnom vlastníctve. Zároveň bola uzavretá podľa § 350 Hospodárskeho zákonníka, pričom odovzdávajúcou organizáciou bol MNV Sabinov, ktorá uvedenú pôdu mala v správe a preberajúcou organizáciou ZO SZZ v Sabinove. Schválená bola rozhodnutím Okresného národného výboru v Prešove, Odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. Pôd. 6941-2/1984 zo dňa 19.12.1984 s tým, že ONV po jej preskúmaní v zmysle § 9 ods. 1 a 3 zákona č. 123/1975 Zb. a pokynov MTVŽ SSR z 10.05.1979 súhlasil s prenechaním pôdy do dočasného užívania na poľnohospodárske účely v k. ú. K. na dobu 10 rokov.

Najvyšší súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcov v žalobe, v zmysle ktorej samostatná pôsobnosť a hospodárenie s majetkom štátu boli upravené v § 35 a § 36 zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch a národné výbory a teda aj MNV v Sabinove boli štátnou rozpočtovou organizáciou. Podľa názoru odvolacieho súdu bol MNV subjektom, ktorý mal k predmetnému pozemku právo správy a ako taký mohol uzavrieť zmluvu o dočasnom užívaní pozemku. Reštriktívny výklad, ktorý zaujal žalovaný, v danom prípade nebol správny a navyše správne orgány ani neprislúchalo posudzovať, či zmluva bola uzavretá platne.

Treba však dodať, že prerušenie konania za účelom rozhodnutia o predbežnej otázke tak, ako to navrhol krajský súd, by neprichádzalo do úvahy, pretože - ako správne uviedol žalovaný - nemal na podanie žaloby aktívnu legitímáciu a nebol ani oprávnený účastníkom konania uložiť povinnosť takúto žalobu podať.

Žalovaný v novom konaní bude povinný v súlade so zákonom č. 64/1997 Z. z. skúmať, či návrh na začatie konania vo veci pozemkov v zriadenej záhradkovej osade podal subjekt v zmysle § 7 - nadpolovičná väčšina užívateľov, ktorí užívajú nadpolovičnú výmeru plochy a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov a tiež či preukázali, že vlastníci odmietli k týmto pozemkom uzavrieť kúpnu zmluvu. Ďalej sa bude musieť zaoberať, či v predmetnej ZO išlo o zriadenú záhradkovú osadu v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z., ktorou sa rozumie záhradková osada zriadená do 24.06.1991 na pozemkoch, ku ktorým bola uzavretá zmluva o dočasnom užívaní pozemku, teda tzv. „veľká zmluva“, medzi záhradkárskou organizáciou, alebo jej členom a poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou, ktorá k pozemku mala niektoré z práv tam taxatívne vymedzených, pričom MNV bola organizáciou, ktorá k pozemkom mala právo správy. Okrem podmienky zriadenia ZO do

24.06.1991 a podmienky existencie veľkej zmluvy treba posudzovať aj to, či ZO bola zriadená, teda či bola zriadená postupom vyplývajúcim z vtedy platných a účinných právnych predpisov, teda legálne.

K odvolaniu žalovaného voči výroku o trovách o konania, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., v zmysle ktorého základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

V predmetnej veci advokát zastupoval 4 žalobcov a preto základnú sadzbu tarifnej odmeny znížil zo 123,50 Eur za rok 2011 (resp. za úkon v roku 2012 - 127,17 Eur) na 1, teda 61,75 Eur (63,59 Eur za úkon v roku 2012). Uvedená suma je zníženou tarifnou sadzbou za 1 úkon právnej služby pre 1 klienta, čo znamená, že pri 4 klientoch advokátovi prináleží odmena za 1 úkon právnej služby v roku 2011 v sume 247 Eur (61,75 x 4), teda za 2 úkony 494 Eur (247 x 2). Za 1 úkon v roku 2012 pre 4 klientov advokátovi prináleží 254 Eur (63,5 x 4). Spolu uvedená suma predstavuje 748 Eur.

K tejto sume prináleží režijný paušál - za 1 úkon v roku 2011 v sume 7,41 Eur a v roku 2012 v sume 7,63 Eur, spolu 22,45 Eur (2 x 7,41 + 7,63). Advokátovi preto patrí 770,45 Eur z titulu trov právneho zastúpenia.

Vzhľadom na uvedené považoval odvolací súd za správny aj výrok súdu prvého stupňa o trovách konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nepovažoval odvolacie dôvody žalovaného za relevantné a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcom ich náhradu nepriznal, nakoľko si ju v zákonnej lehote nevyčíslili a zo spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.